

Pierādījumu iegūšana - Somija

SATURS

- 1 Pierādīšanas pienākums
 - 1.1 Kādi ir pierādīšanas pienākuma noteikumi?
 - 1.2 Vai pastāv noteikumi, kas atbrīvo noteiktus faktus no pierādīšanas pienākuma? Kādos gadījumos? Vai ir iespējams iesniegt pierādījumus, lai pierādītu, ka kāds juridisks pieņēmums, nav pareizs?
 - 1.3 Kādā apmērā tiesai ir jābūt pārliecinātai par kādu faktu, lai tā varētu pamatot savu spriedumu ar šo faktu?
- 2 Pierādījumu iegūšana
 - 2.1 Vai pierādījumi vienmēr jāiesniedz kādai no lietas pusēm, vai arī atsevišķos gadījumos tiesnesis var iegūt pierādījumus pēc savas iniciatīvas?
 - 2.2 Ja kādas puses lūgums pieņemt pierādījumu tiek apmierināts, kas noteik tālāk?
 - 2.3 Kādos gadījumos tiesa var noraidīt puses lūgumu pieņemt pierādījumu?
 - 2.4 Kādi ir dažādie pierādījumu veidi?
 - 2.5 Kādas ir metodes, lai iegūtu pierādījumus no lieciniekiem, un vai tās atšķiras no metodēm, kādas izmanto, lai iegūtu pierādījumus no lieciniekiem, kas ir eksperti? Kādi ir noteikumi attiecībā uz rakstveida pierādījumu un eksperta atzinuma /viedokļa iesniegšanu?
 - 2.6 Vai kādas noteiktas pierādīšanas metodes ir nozīmīgākas par citām?
 - 2.7 Vai noteiktu faktu pierādīšanai ir obligāti jāizmanto noteikta veida pierādīšanas metodes?
 - 2.8 Vai lieciniekam saskaņā ar likumu ir pienākums sniegt liecību?
 - 2.9 Kādos gadījumos liecinieks var atteikties sniegt liecību?
 - 2.10 Vai pret personu, kura atsakās liecināt, var piemērot sankcijas vai likt sniegt liecību piespiedu kārtā?
 - 2.11 Vai ir personas, no kurām nedrīkst iegūt liecības?
 - 2.12 Kāda ir tiesneša un pušu loma, uzklusot liecinieku? Kādos apstākļos liecinieku var uzklusot videokonferencē vai ar citu tehnisku līdzekļu palīdzību?
- 3 Pierādījuma izvērtēšana
 - 3.1 Ja puse liecību ieguvusi nelikumīgi, vai tiesai ir kādi ierobežojumi sprieduma pieņemšanā?
 - 3.2 Ja esmu viena no lietas pusēm, vai mans paziņojums tiks uzskatīts par liecību?

1 Pierādīšanas pienākums

1.1 Kādi ir pierādīšanas pienākuma noteikumi?

Prasītājam ir jāpierāda fakti, kas nepieciešami prasības pamatošanai, bet uz atbildētāju gulstas pierādījumu nasta attiecībā uz aizstāvību. Puse, kas neiesniedz pierādījumus, riskē, ka tās prasību pamatojošie fakti tiks atzīti par nepierādītiem.

1.2 Vai pastāv noteikumi, kas atbrīvo noteiktus faktus no pierādīšanas pienākuma? Kādos gadījumos? Vai ir iespējams iesniegt pierādījumus, lai pierādītu, ka kāds juridisks pieņēmums, nav pareizs?

Vispārpieņemti fakti nav jāpierāda. Nav jāpierāda arī vispāratzīti fakti un fakti, kas tiesai zināmi *ex officio*. Protams, var iesniegt pierādījumus par pretējo.

1.3 Kādā apmērā tiesai ir jābūt pārliecinātai par kādu faktu, lai tā varētu pamatot savu spriedumu ar šo faktu?

Šajā sakarā tiesību akti paredz vienīgi noteikumu, ka pēc visu atklāto faktu rūpīgas apsvēršanas tiesai ir jāizlemj, kas lietā uzskatāms par patiesību. Somijā tiek piemērots pierādījumu brīvas novērtēšanas princips, tādēļ svarīga ir atbilstošu pierādījumu iesniegšana tiesā.

2 Pierādījumu iegūšana

2.1 Vai pierādījumi vienmēr jāiesniedz kādai no lietas pusēm, vai arī atsevišķos gadījumos tiesnesis var iegūt pierādījumus pēc savas iniciatīvas?

Parasti ieinteresētajām pusēm pašām ir jāiegūst pierādījumi, uz kuriem tās vēlas atsaukties. Tiesību aktos ir atļauts arī tiesai izlemt par pierādījumu iegūšanu pēc savas iniciatīvas. Tomēr tiesa nevar uzdot noprotināt jaunu liecinieku vai iesniegt dokumentu pēc savas iniciatīvas un pret abu ieinteresēto pušu gribu, ja izskatāmajā lietā ir iespējama vienošanās ārpus tiesas.

Noteiktās lietās, piemēram, paternitātes lietās, tiesai ir arī pienākums pārliecināties, ka ir iegūti visi nepieciešamie pierādījumi.

2.2 Ja kādas puses lūgums pieņemt pierādījumu tiek apmierināts, kas noteik tālāk?

Pierādījumus iegūst galvenajā tiesas sēdē.

2.3 Kādos gadījumos tiesa var noraidīt puses lūgumu pieņemt pierādījumu?

Tiesa var noraidīt tādu pieteikumu, ja, piemēram, pierādījums ir neatbilstošs vai lieta šajā sakarā jau ir pierādīta. Pieteikumu par pierādījuma iegūšanu var noraidīt arī tad, ja tas ir iesniegts par vēlu.

2.4 Kādi ir dažādie pierādījumu veidi?

Dažādi pierādījumu veidi ietver ieinteresēto pušu, liecinieku un ekspertu uzklauššanu, rakstisko liecību un ekspertu atzinumu iesniegšanu un pārbaudi.

2.5 Kādas ir metodes, lai iegūtu pierādījumus no lieciniekiem, un vai tās atšķiras no metodēm, kādas izmanto, lai iegūtu pierādījumus no lieciniekiem, kas ir eksperti? Kādi ir noteikumi attiecībā uz rakstveida pierādījumu un eksperta atzinuma/viedokļa iesniegšanu?

Liecinieku un ekspertu mutisko liecību novērtēšana neatšķiras no eksperta sniegta rakstiska atzinuma novērtēšanas. Tomēr no lieciniekiem tiesas rakstiskus ziņojumus nepieņem.

2.6 Vai kādas noteiktas pierādīšanas metodes ir nozīmīgākas par citām?

Nē. Tiesai ir rīcības brīvība pierādījumu novērtēšanā.

2.7 Vai noteiktu faktu pierādīšanai ir obligāti jāizmanto noteikta veida pierādīšanas metodes?

Nē.

2.8 Vai lieciniekam saskaņā ar likumu ir pienākums sniegt liecību?

Parasti liecinieks nevar atteikties sniegt liecību.

2.9 Kādos gadījumos liecinieks var atteikties sniegt liecību?

Ieinteresētās puses laulātais, saderinātais un tiešie augšupējie un lejupējie radnieki, kā arī ieinteresētās puses brāļi un māsas, un viņu laulātie, un ieinteresētās puses adoptētāji un adoptētie bērni ir tiesīgi atteikties sniegt liecību. Turklāt tiesību akti paredz dažādas citas situācijas, kad lieciniekam ir tiesības vai pienākums atteikties liecināt.

2.10 Vai pret personu, kura atsakās liecināt, var piemērot sankcijas vai likt sniegt liecību piespiedu kārtā?

Lieciniekam, kas bez tiesiska pamata atsakās liecināt, var likt izpildīt šo pienākumu, piedraudot ar naudas sodu. Ja liecinieks joprojām atsakās liecināt, tiesa var uzdot aizturēt viņu, kamēr viņš vai viņa piekrīt liecināt.

2.11 Vai ir personas, no kurām nedrīkst iegūt liecības?

Tiesa var izlemt, vai kā liecinieks uzklaušāma (piemēram) persona, kas jaunāka par 15 gadiem, vai persona ar garīgās attīstības traucējumiem.

Noteiktas personu grupas, piemēram, ārsti un advokāti, nevar liecināt par jautājumiem, kas attiecas uz viņu amata noslēpumu.

2.12 Kāda ir tiesneša un pušu loma, uz klausot liecinieku? Kādos apstākļos liecinieku var uz klausīt videokonferencē vai ar citu tehnisku līdzekļu palīdzību?

Parasti liecinieku vispirms noprātina tā puse, kas viņu ir uzaicinājusi. Pēc tam tiesības noprātina liecinieku ir otrai pusei. Kad pretējā puse liecinieku ir noprātina, tiesa un ieinteresētās puses var uzdot lieciniekam nākamos jautājumus.

Liecinieku var uz klausīt, izmantojot videokonferenci vai citu piemērotu telekomunikācijas tehnoloģiju, kas nodrošina audiovizuālu saikni starp sēdes dalībniekiem, ja tiesa to uzskata par atbilstošu. Šāda procedūra var tikt izmantota gadījumos, ja, piemēram, lieciniekam ir liegta ierašanās tiesā personīgi vai ja viņa ierašanās radītu nesamērīgus izdevumus, vai tad, ja liecinieks ir jaunāks par 15 gadiem. Dažās situācijās liecinieku var noprātina arī pa telefonu.

3 Pierādījuma izvērtēšana

3.1 Ja puse liecību ieguvusi nelikumīgi, vai tiesai ir kādi ierobežojumi sprieduma pieņemšanā?

Tiesību aktos nav paredzēti īpaši norādījumi saistībā ar šādiem apstākļiem. Tiesai pēc sava ieskata jāizlemj, kāda nozīme būs šādiem pierādījumiem.

3.2 Ja esmu viena no lietas pusēm, vai mans paziņojums tiks uzskatīts par liecību?

Jā. Ieinteresētās puses var tikt brīvi uz klausītas liecības sniegšanas nolūkā, un civillietā pēc zvēresta nodošanas viņas var uz klausīt saistībā ar faktiem, kam ir īpaša nozīme lietas izšķiršanā. Ieinteresētās puses paziņojums, kas sniegts kā liecība, tiks novērtēts pēc tādiem pašiem kritērijiem kā liecinieka sniegts paziņojums.

Saites

[Pierādījumu iegūšana](#) (Tieslietu ministrija, Somija)

Brošūra: [Liecināšana tiesā](#) (Tieslietu ministrija, Somija)

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 26/09/2017